

IN MEMORIAM

Проф. д-р Виолета Чачева (1.7.1948 - 25.2.2015)

На 25 февруари 2015 година засекогаш нè напушти проф. д-р Виолета Чачева. Замина тивко, мирно, ненаметливо, незабележано, исто како што го живееше својот живот. Сонејзиното заминување, подрачјето на криминалошките и пенолошките науки во Македонија стана посиромашно заедениску сен плоден, постојан творец и истражувач на криминалните и социопатолошките појави во нашата земја.

Виолета Чачева е родена на 01.07.1948 година во Скопје во семејство од родителите Еленица и Васко. Високите морални и етички вредности кои живееше ги стекнала од нив. Средното образование го заврши во Скопје, по што го оформи и високото образование на Правниот факултет во Скопје во 1976 година. Иста година е применена во Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје во звањето „помлада сисмент“, каде го проведуваше својот работен век. Листајќи го нејзиното работно досие констатирав дека мојот придонес за нејзиниот прием на работно место бил непосреден, бидејќи во својство на претседател на научниот совет на Институтот, сум го потпишал решението за нејзиниот избор за сисмент. Тој факт ме исполни повторно со задоволство бидејќи сум завршил правиленизбор на соработник, но и со тага за големата загуба. Со нејзе соработував ме целиот нејзин работен и животен век, поради што загубата ја чувствувам посилено и подлабоко.

Со приемот на работаво Институтот во кој во тоа време се реализираа проекти од повеќе области од општествените науки, таа се ориентираще, покажа интерес за работаво област на криминалошките и пенолошките науки вклучувајќи се во проекти од област на криминологијата и казнените науки. Вклучувајќи се во истражувачката работа а покажуваше ангажман, навлегувајќи длабоко во научните, теоретските и практичните проблеми за изучувањето на криминалните појави во нашата земја. Посебно внимание посветуваше на совладувањето на научната методологија во област на Криминологијата, Пенологијата, Социјална патологија и др. Таа беше брза во стекнувањето на вештината на научните истражувања, бидејќи учествуваше покрај теоретските и воторенски истражувања, започнувајќи од испитувањата наставите на граѓаните по различни прашања од животот, именуваникако „испитувањата јавно мислење“ во делот на криминалните, кој беше секогаш предмет на нејзин интерес. Паралелно,

таа ги заврши постдипломските студии, организирани во Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања, а во 1984 година го одбрани магистерскиот труд под наслов „Жените и криминалните“, со посебно свртврз криминалните на жените во Македонија. Со одбраната на магистерскиот труд стекна титула – „Магистер по криминалошка наука“.

Врз основа на научниот совет на Институтот ја избрза за сисмент. Во ова својство а работеше како член на научниот тим во истражувањата во област на криминалните и повратот на криминалните во Република Македонија, со браќајна деликвенција, малолетничкиот криминалитет и други истражувања од овие области. Таа брзо напредуваше во научната област во кој а работи и во 1989 година, Научниот совет на Институтот, ја избрза за сисмент „Научен соработник“,

по што почнува да подготвува проекти за истражувања на различни проблеми што ги реализира самостојно. Паралелно почнува да се таблира како научен работник, објавувајќи научни трудови во стручни списанија во Македонија и во Југославија,

учествува со сопствени реферати и научни соопштение на македонски и на југословенски научни советувања од областа на криминалошките и пенолошките науки.

Во 1996 година на Правниот факултет во Скопје ја одбрани својата докторска дисертација под наслов „Феноменолошките и етиолошките карактеристики на криминалитетот – Бесправно мерење“, едно од ретките истражувања во областа на стопанскиот криминалитет со што го оствари патот кон посебен пристап кон економскиот криминалитет. Истата година одстрана на Научниот совет во Институтот е избрана за „Виш научен соработник“. Така, Виолета Чачева, сестекнуваше со највисокитенаучни звања како признаниезанејзинатанесебична работа. Во 1999 година сестекнува со звањето „Научен советник“. Во 2000 година е избрана како Професор на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања. Изборот во професорско звање, претставува основа да биде ангажирана на постдипломските студии во оваа област на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје како и преку своите предавања на студентите им ги пренесува своите сознанија и искуства од истражувањето на криминалитетот во Република Македонија и пошироко.

Факултетот за безбедност при Универзитетот Св. Климент Охридски во Битола ја ангажира како наставник на редовните и на постдипломските студии од областа на криминалошките науки, како и на Правниот факултет во Кичево. Како професор, во својство на ментор, многу кандидати за магистерски и докторски студии ги изведе до крај и им овозможи да сестекнат со научните титули. Нејзините способности, познавањата за законодавството на кривично-правните науки и нејзините истражувања беа причина за нејзин ангажман на повеќе меѓународни конференции, семинари и советувања на кои таа настапуваше со своите соопштениеја, а дел од нејзините трудови се објавувани во странски научни списанија.

Во последните години интензивно се занимаваше со криминалитетот во семејството, со криминалитетот на насилството врзена. Во 2013 година, таа даде значаен придонес на Научното советување организирано од Здружението за кривично право и криминологија на Македонија на тема: **„Превенција и заштита од сите форми на домашно насилство врзжените и домашно насилство – Истанбулска конвенција“**.

Таа беше дел од експертскиот тим на Здружението за кривично право и криминологија на Македонија, со што даде несебичен и значаен придонес во работата на истото.

Виолета Чачева во својот животен и работен век ни остави спомени и вредности кои нејзе ја чиневе вредна комуникација и почит. Низ нејзината професионална работа на младите генерации кои доаѓаат и моставитолк усвоитрудови од кои ќе можат да учат и да ги користат својата работа. Таа зад себе остави **ЧОВЕШТИНА** и резултати од нејзината работа и **ТВОРЕШТВО**, кои нејзе ја чинат присутна меѓу нас, а нас нè задолжуваат на **НЕЗАБОРАВНОСТ!**

Нека и е вечен споменот и почитта!

Скопје, 18 април 2015 година.

Со почит,

Проф. д-р Љупчо Арнаудовски
Главен и одговорен уредник на Македонската ревија за казнено право и
криминологија